

Rækkedyrkning og grøngødninger - en god kombination!

af Steffen Blume

Indtil for et par år siden har radrensning i korn kun været praktiseret hos økologer med alvorlige ukrudtsproblemer. Men de nye radrensertyper med kamera- og autostyring har gjort det relevant på langt flere bedrifter. Derfor har vi i de sidste to år oplevet mange økologiske planteavlere investere i den nye teknologi - godt hjulpet på vej af den økologiske investeringsstøtte.

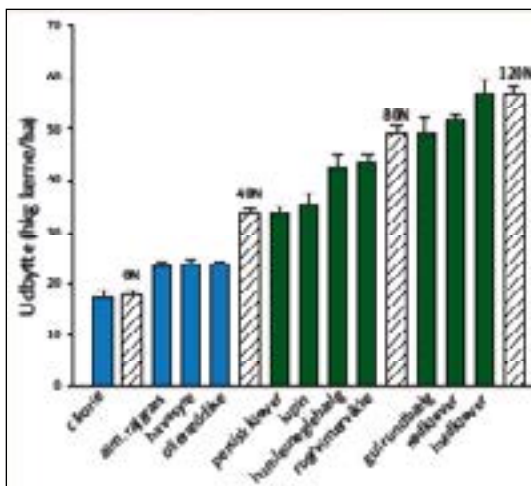
Rækkedyrkning åbner op for grøngødninger

Uanset hvilken type radrenser man vil investere i/har investeret i, vil det være en stor fejltagelse at spare frøsaudstyret væk. Frøsaudstyret giver mulighed for at så grøngødninger og efterafgrøder i forbindelse med den sidste rensning. Især de kvælstoffikserende efterafgrøder vil kunne etableres på et optimalt tidspunkt og derved fiksere langt mere kvælstof - helt op til 120 kg N/ha til glæde for den efterfølgende afgrøde (se figur 1).

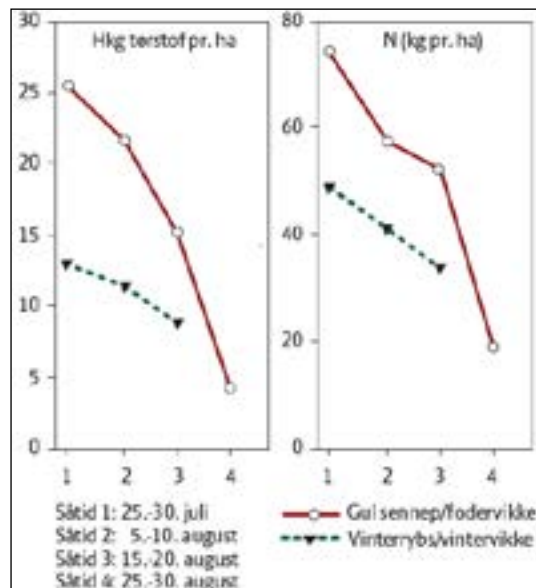

Billede 1. Kamerastyret Garford-radrenser med parallellophængte renseskær.

Men også de korsblomstrede efterafgrøder har et langt større kvælstofoptag, jo tidligere de sås. Således viser forsøg, at en gul senep kan optage dobbelt så meget kvælstof, hvis den etableres i begyndelsen af august

Figur 1. Eftervirkning af forskellige arter af efterafgrøder målt i ugødet vårbyg. Blå søjler er ikke-N-fikserende arter, grønne søjler er N-fikserende arter, skraverede søjler er behandlinger uden efterafgrøder, hvor vårbyggen er gødet med hhv. 0, 40, 80 og 120 kg udnyttet N/ha. Kilde: VFL Økologi

Figur 2. Tørstofudbytter og N-indhold i efterafgrøder høstet i oktober/november, men sået på fire forskellige tidspunkter i juli/august. Kilde: VFL Økologi

end hvis den først etableres i slutningen af august. Derudover vil en tidligt etableret efterafgrøde kunne konkurrere langt bedre mod ukrudt, da også tørstofudbyttet er markant højere (se figur 2). Når dæksæden høstes, vil efterafgrøden allerede være vel-etableret og har således et stort forspring i forhold til ukrudtet.

Projekt RowCrop

I et projektsamarbejde mellem Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Videncenteret for Landbrug, Kongskilde, Barritskov Land- og Skovbrug samt Økologisk Rådgivning undersøges og udvikles nye dyrkningssystemer, hvor rækkedyrkning muliggør en større kvælstofforsyning til afgrøderne samtidig med en effektiv ukrudtsbekæmpelse. I projektet arbejdes der med flere udfordringer, hvor et af dem som eksempel er at radrense stubben væk efter høst af dæksæden.

Demonstrationsareal

Økologisk Rådgivning er gået sammen med en økologisk planteavler om at etablere et demonstrationsareal, hvor det netop bliver demonstreret, hvorledes grøngødninger kan indpasses i et rækkedyrkningssystem. I dette system radrenses med en 8 m radrenser med kamerastyring, hvor hver enkelt

renseskær er parallellophængt (se billede 1). Radrenseren havde imidlertid ikke påmonteret frøsaudstyr til årets demonstration. Der var udvalgt tre blandinger af grøngødninger/efterafgrøder, som blev sået med en frøsaumaskine umiddelbart efter sidste radrensning. Etableringen viste sig senere hen alt for ringe, hvilket også skyldtes langvarig tørke efterfølgende.

På arealerne demonstreres to forskellige sædskifter, hvor det ene har 70 kg total N/ha til rådighed - det andet kun 50 kg. I det førstnævnte sædskifte dyrkes raps, græsfrø, kløverfrø og vårsæd. I det sidstnævnte dyrkes korn, kløver og bælgæd.

Om RowCrop

RowCrop er en del af Organic RDD 2 programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer).

Projektet begyndte i år og slutter i 2017.

RowCrop har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, (GUDP) under Fødevarerministeriet.